

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z powództwa A. C.
przeciwko R. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i T. Spółce z
ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt XXI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w W. w sprawie z powództwa A.C. przeciwko R. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i T. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o odszkodowanie, oddalił apelację powoda i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Powód zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na istotne zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy: czy z § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 105, poz. 870) oraz § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty

wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz.U. Nr 236, poz. 1992) wynika domniemanie prawne, że wypadek któremu uległ pracownik w czasie i w miejscu pracy jest wypadkiem przy pracy chyba, że pracodawca udowodni zaistnienie przesłanek uzasadniających uznanie, że nie jest to wypadek przy pracy. Ponadto w ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest również oczywiście zasadna. W ocenie powoda sąd w sposób oczywiście błędny zinterpretował art. 361 § 1 i § 2 k.c. uznając, że adekwatny związek przyczynowy zachodziłby między błędnym ustaleniem w protokole powypadkowym charakteru wypadku a szkodą oraz że nieustalenie przez powoda w odrębnym postępowaniu, że wypadek któremu uległ powód jest wypadkiem przy pracy a także niewystąpienie do organu rentowego a następnie do sądu o przyznanie świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego stanowi przeszkodę do rozpoznania sprawy o odszkodowanie. Tymczasem z powołanego przepisu i orzecznictwa wynika, że adekwatny związek przyczynowy to związek między działaniami i zaniechaniami zobowiązanego a szkodą uprawnionego do odszkodowania. W ocenie skarżącego sąd dokonał również błędnej wykładni art. 361 § 1 i § 2 k.c., art. 363 § 1 k.c. i art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) uznając, że przepisy te nie mają zastosowania, gdyż powód nie wystąpił z pozwem o ustalenie, że wypadek jest wypadkiem przy pracy ani o sprostowanie protokołu powypadkowego, a także nie zwrócił się do organu rentowego o przyznanie świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego. Powód wskazał również, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył art. 386 § 6 k.p.c., gdyż nie uwzględnił, że Sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy nie wykonał wskazań co do dalszego trybu postępowania zawartych w wyroku Sądu Okręgowego w W. z 25 czerwca 2013 r. oraz dokonał oceny prawnej sprzecznej z oceną prawną tego Sądu. W ocenie powoda Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył art. 476 § 1 i § 2 k.p.c. i art. 477⁸ § 1 i § 2 k.p.c. uznając, że gdyby powód złożył odwołanie od ewentualnej decyzji organu rentowego odmawiającej przyznania prawa do świadczeń to przy rozpatrywaniu odwołania od takiej decyzji sąd zbadałby, czy wypadek był wypadkiem przy pracy i powód mógłby uzyskać prawo do świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego. Ponadto Sąd drugiej instancji dokonał oczywiście

błędnej wykładni art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Jeśli więc wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, przez odwołanie się do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., jak w rozpoznawanej sprawie, wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z 7 czerwca

2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Natomiast przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, Lex 560541). Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W sprawie nie ma istotnego zagadnienia prawnego we wskazanym wyżej znaczeniu. Jak wskazano wyżej zagadnienie prawne musi również służyć rozstrzygnięciu danej sprawy. Tymczasem w niniejszej sprawie odpowiedź na przedstawione zagadnienie nie może spełnić takiej roli. Podkreślić należy, że w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w W. z 25 czerwca 2013 r. XXI Pa (...), na które powołuje się skarżący, uchylającym wyrok Sądu pierwszej instancji w części dotyczącej odszkodowania związanego ze zdarzeniem z 26 października 2010 r. i w tym zakresie przekazującym sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, wskazano, że Sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy w pierwszej kolejności powinien zobowiązać powoda do jednoznacznego sprecyzowania roszczeń. Po przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania pełnomocnik powoda sprecyzował, że powód domaga się odszkodowania za szkodę spowodowaną nieuznaniem zdarzenia z 26 października 2010 r. za wypadek przy pracy. Powód twierdził, że bezpodstawne uznanie przez pozwanych, że zdarzenie z tego dnia nie jest wypadkiem przy pracy doprowadziło do tego, że powód nie uzyskał świadczeń z ubezpieczenia społecznego z tytułu wypadku przy pracy w pełnej wysokości. Sąd drugiej instancji zatem trafnie wskazał, że przy takim sformułowaniu dochodzonego przez powoda, reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika, roszczenia powód winien był w trakcie postępowania wykazać, że złożył wniosek do organu o przyznanie świadczenia, którego następnie nie uzyskał ponosząc szkodę, z uwagi na wadliwe działania bądź zaniechania pozwanych i nieuznanie przedmiotowego zdarzenia za wypadek przy pracy. Natomiast zgodnie z ustaleniami w sprawie powód z takim wnioskiem nie wystąpił, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie wydał decyzji odmownej, co prowadziło do przyjęcia przez Sąd odwoławczy, że brak jest w sprawie związku przyczynowego między zdarzeniem mającym stanowić wypadek przy pracy a szkodą w postaci odmowy przyznania świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący pomija w związku z powyższym okoliczność, że w sprawie zgłosił określone wyżej wskazane roszczenie. W związku z powyższym w sprawie brak jest również oczywistego naruszenia art. 386 § 6 k.p.c. oraz pozostałych wskazanych we wniosku przepisów.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.